

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

**Про Звернення депутатів Полтавської обласної ради
до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і
науки України щодо внесення змін до законодавчих актів України стосовно
використання майна державних і комунальних закладів освіти**

Керуючись частиною другою статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою збереження та ефективного використання майна державних і комунальних закладів освіти,

ОБЛАСНА РАДА ВИРІШИЛА:

1. Прийняти Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України щодо внесення змін до законодавчих актів України стосовно використання майна державних і комунальних закладів освіти, що додається на 4 аркушах.

2. Надіслати Звернення на адресу Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України.

Голова обласної ради

Олександр БІЛЕНЬКИЙ

ЗВЕРНЕННЯ

депутатів Полтавської обласної ради до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України щодо внесення змін до законодавчих актів України стосовно використання майна державних і комунальних закладів освіти

На сьогодні у Полтавській області, та й в інших областях України, існують заклади освіти державної та комунальної форми власності, які не використовують частину свого майна (в т.ч, будівлі та споруди) для провадження видів діяльності, передбачених спеціальними законами про освіту. Також у деяких випадках майно закладів освіти, які припинили своє функціонування, взагалі не використовується чи використовується неефективно та з часом руйнується.

Задля збереження майна закладів освіти було б доречним створити законні підстави щодо його використання з метою надання послуг у сферах соціального захисту, культури, спорту, охорони здоров'я, та, що є особливо актуальним в умовах збройної агресії з боку росії, створення умов для реабілітації учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни.

Проте на законодавчому рівні існує для цього ряд обмежень, а саме.

Згідно з положеннями статті 80 Закону України «Про освіту» майно закладів освіти та установ, організацій, підприємств системи освіти належить їм на правах, визначених законодавством. Основні фонди, оборотні кошти та інше майно державних і комунальних закладів освіти не підлягають вилученню, крім випадків, встановлених законом. Об'єкти та майно державних і комунальних закладів освіти не підлягають приватизації чи використанню для провадження видів діяльності, не передбачених спеціальними законами, крім надання в оренду з метою надання послуг, які не можуть бути забезпечені безпосередньо закладами освіти, пов'язаних із забезпеченням освітнього процесу або обслуговуванням учасників освітнього процесу, з урахуванням визначення уповноваженим органом управління можливості користування державним або комунальним нерухомим майном відповідно до законодавства. В даному випадку спеціальними є закони України «Про позашкільну освіту», «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту».

Відповідно до абзацу третього частини другої статті 9 Закону України «Про позашкільну освіту» державна політика у сфері позашкільної освіти спрямована на збереження та розвиток мережі державних та комунальних закладів позашкільної освіти без права їх перепрофілювання, перепідпорядкування, злиття, передачі приміщень, обладнання, техніки в оренду, концесію, відчуження (продажу) землі, майна. Абзацом четвертим частини третьої статті 27 цього закону визначено, що основні фонди, земельні ділянки та інше майно закладу позашкільної освіти не підлягають вилученню, не можуть бути джерелом погашення податкового боргу. Згідно з абзацом першим частини четвертої статті 27 цього закону майно державного і

комунального закладу позашкільної освіти може вилучатися засновником лише за умови подальшого використання цього майна і коштів, одержаних від його реалізації, на розвиток позашкільної освіти у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Згідно з частиною третьою статті 16 Закону України «Про дошкільну освіту» вивільнені приміщення ліквідованих державних та комунальних закладів дошкільної освіти використовуються виключно для роботи з дітьми. Майно, яке є державною або комунальною власністю (земельні ділянки, будівлі, споруди, обладнання тощо), придбання чи відокремлення якого призначене для здобуття дітьми дошкільної освіти, використовується виключно для роботи з дітьми.

Частиною першою статті 61 Закону України «Про повну загальну середню освіту» визначено, що правові засади володіння, користування і розпорядження майном закладів загальної середньої освіти визначаються Законом України «Про освіту» та іншими актами законодавства. Відповідно до абзацу першого частини другої статті 61 цього закону майно, у тому числі земельні ділянки, ліквідованих державних, комунальних закладів загальної середньої освіти або тих, діяльність яких зупинена, відповідно до рішення засновника може бути використане для забезпечення здобуття освіти, надання послуг у сферах соціального захисту, культури, спорту та охорони здоров'я, у тому числі на засадах державно-приватного партнерства.

Згідно з абзацом п'ятим частини другої статті 61 зазначеного закону майно, у тому числі земельні ділянки, ліквідованих державних, комунальних закладів загальної середньої освіти або тих, діяльність яких зупинена, не може бути предметом застави, стягнення, джерелом погашення боргу, щодо такого майна не можуть вчинятися будь-які дії, наслідком яких може бути припинення державної (комунальної) власності на таке майно.

Відповідно до частин четвертої, п'ятої статті 49 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» майно (об'єкти, споруди, основні фонди) закладів освіти і установ професійної (професійно-технічної) освіти, що перебувають у державній або комунальній власності, може вилучатися засновником лише за умови подальшого використання цього майна і коштів, одержаних від його реалізації, на розвиток професійної (професійно-технічної) освіти; у разі ліквідації закладів професійної (професійно-технічної) освіти державної або комунальної форми власності та установ професійної (професійно-технічної) освіти їх майно (об'єкти, споруди, основні фонди) та кошти, одержані від його реалізації, використовуються на розвиток професійної (професійно-технічної) освіти.

Згідно з абзацами першим, третім частини другої статті 65 Закону України «Про фахову передвищу освіту» майно (крім земельних ділянок) закріплюється за державним або комунальним закладом фахової передвищої освіти на праві оперативного управління або господарського відання і не може бути предметом застави, а також не підлягає вилученню або передачі у власність юридичним і фізичним особам без згоди засновників закладу фахової передвищої освіти,

наглядової ради та вищого колегіального органу громадського самоврядування закладу фахової передвищої освіти, крім випадків, передбачених законодавством; передача в оренду державними і комунальними закладами фахової передвищої освіти закріплених за ними на праві оперативного управління або господарського відання об'єктів власності здійснюється без права їх викупу відповідно до законодавства.

Абзацом першим частини другої статті 70 Закону України «Про вищу освіту» визначено, що майно закріплюється за державним або комунальним закладом вищої освіти на праві господарського відання і не може бути предметом застави, а також не підлягає вилученню або передачі у власність юридичним і фізичним особам без згоди засновників закладу вищої освіти та вищого колегіального органу самоврядування закладу вищої освіти, крім випадків, передбачених законодавством.

Згідно з абзацами другим, четвертим частини другої статті 70 цього закону майно державного або комунального закладу вищої освіти, у тому числі того, що має статус національного, яке не використовується для провадження видів діяльності, передбачених цим законом, та не забезпечує статутну діяльність, може безоплатно передаватися у встановленому законодавством порядку іншому державному або комунальному закладу вищої, фахової передвищої, професійної (професійно-технічної) освіти, науковій установі або науковій організації державної форми власності за умови його подальшого використання виключно для провадження видів діяльності, передбачених спеціальними законами та/або Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність»; передача в оренду державними і комунальними закладами вищої освіти закріплених за ними на праві господарського відання об'єктів власності здійснюється без права їх викупу відповідно до законодавства.

Разом з тим, абзацами другим, третім частини другої статті 61 Закону України «Про повну загальну середню освіту» закріплено норму, згідно якої у разі неможливості використання майна ліквідованих комунальних закладів загальної середньої освіти у сільській місцевості на цілі, зазначені в абзаці першому частини другої статті 61 цього закону, відповідна місцева рада після громадського обговорення може прийняти обґрунтоване рішення про використання такого майна (крім майна санаторних шкіл та спеціальних закладів загальної середньої освіти) для інших потреб суспільного життя, у тому числі шляхом передачі в оренду; рішення про передачу в оренду такого майна може бути прийнято не раніше одного року з дати внесення запису про припинення закладу загальної середньої освіти до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

Враховуючи вищевикладене, ми, депутати Полтавської обласної ради, звертаємось з проханнями:

- внести зміни до відповідних спеціальних законів щодо використання майна державних і комунальних закладів освіти для інших потреб суспільного життя;

- надати право сільським, селищним, міським, районним, обласним радам передавати в користування для інших потреб суспільного життя майно закладів освіти.

*Прийнято на пленарному
засіданні
сесії обласної ради
восьмого скликання
2024 року*

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту рішення «Про Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України щодо внесення змін до законодавчих актів України стосовно використання майна державних і комунальних закладів освіти»

Розробник проєкту рішення: постійна комісія обласної ради з питань освіти, науки та культури. Проєкт рішення є актом індивідуальної дії.

Мета: збереження та ефективного використання майна державних і комунальних закладів освіти.

1. Підстава розроблення проєкту рішення

Проєкт рішення розроблено на виконання рекомендацій постійної комісії обласної ради з питань освіти, науки та культури від 08 серпня та 22 жовтня 2024 року.

2. Обґрунтування необхідності прийняття рішення

Прийняття цього проєкту рішення обумовлюється необхідністю внесення змін до законодавства у сфері освіти для створення додаткових можливостей використання майна державних і комунальних закладів освіти.

3. Суть проєкту рішення

Проєктом рішення пропонується прийняти Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України щодо внесення змін до законодавчих актів України стосовно використання майна державних і комунальних закладів освіти.

4. Правові аспекти:

- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація запропонованого проєкту рішення не потребує фінансових витрат.

6. Позиція заінтересованих осіб/органів/сторін.

Проєкт рішення не потребує з'ясування позиції заінтересованих органів.

7. Громадське обговорення

Проект рішення не потребує громадського обговорення.

8. Запобігання корупції

У проекті рішення відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

9. Прогноз результатів

Прийняття рішення надасть можливість звернути увагу Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України на необхідність внесення змін до спеціальних законів України про освіту в частині використання майна державних і комунальних закладів освіти.

**Голова постійної комісії
обласної ради з питань освіти,
науки та культури**

Олег ДІДЕНКО